

ARCHEOLOGISCHE EVALUATIE VAN HET BODEMARCHIEF TER HOOGTE VAN DE KASTEELSTRAAT TE DIKSMUIDE

PROGRAMMA VAN MAATREGELEN

ABO Archeologische Rapporten 399

Rapport opgemaakt door: Pedro Pype

Derbystraat 55

9051 Gent

april 2017

Dossiernr. 21567.R.01

OE: 2017C404

Gent

COLOFON

Titel

Archeologische evaluatie van het bodemarchief ter hoogte van de Kasteelstraat te Diksmuide:
programma van maatregelen

Auteurs

Pedro Pype

Projectnummer

- 21567 (intern)
- 2017C404 (Agentschap Onroerend Erfgoed)

Plaats en Datum

Gent, april 2017

Reeks en nummer

ABO archeologische rapporten 399

ISSN 2406-3940

RAPPORTFICHE

Template

Versies		
Versie	Datum	Status
v0	17/03/2017	Interne draft
v1	20/04/2017	Externe draft / definitieve versie
v2	25/04/2017	Definitieve versie

Projectteam	
<i>Functie</i>	<i>Naam</i>
Projectleider	Jan Coenaerts
Business Unit Manager	Tim Moerenhout
Kwaliteitscontrole	Jan Coenaerts
Director	Didier Reyns/Patrick Hambach

INHOUD

1	Gemotiveerd advies	6
2	Programma van maatregelen met ingreep in de bodem.....	7
2.1	Administratieve gegevens	7
2.2	Aanleiding van het onderzoek.....	8
2.3	Resultaten van vooronderzoek	10
3	Onderzoekstrategie.....	11
4	Proefsleuven.....	12
4.1	Onderzoeksstrategie en –methode.....	12
4.2	Onderzoeksvragen en eindcriteria	12
4.3	Voorziene afwijkingen ten aanzien van de Code Goede Praktijk.....	13
4.4	Raming timing en kostprijs.....	14
4.5	Randvoorwaarden	14
4.6	Vereiste competenties	14
4.7	Risicofactoren.....	14
4.8	Archeologisch ensemble	14
5	Zone 2: Sloopbegeleiding	15
5.1	Onderzoeksstrategie	15
5.2	Onderzoeksvragen	16
5.3	Eindcriteria	16
5.4	Uitzonderingsmodaliteiten	17
5.5	Uitvoeringstermijn	17
5.6	Kostenraming	17
5.7	Competenties	17
5.8	Risicofactoren.....	17
5.9	Vondsten	Fout! Bladwijzer niet gedefinieerd.
6	Kwaliteitscontrole en ondertekeneng.....	19

LIJST VAN FIGUREN

Figuur 1: GRB met aanduiding van het studiegebied (rood) (bron: Geopunt 2016)	8
Figuur 2: Orthofoto (grootschalige winteropname, kleur, 2013-2015) met weergave van bestaande toestand en afleiding van proefsleuven (blauw) (bron: Geopunt 2016; ABO NV 2016)	9
Figuur 3: Sleuvenplan met aanduiding van de twee sleuven (zone 3, grijze polygonen) en het geselecteerde gebied voor sloopbegeleiding (rode overlay).....	11
Figuur 4: Sleuvenplan met aanduiding van de twee sleuven (zone 3, grijze polygonen) en het geselecteerde gebied voor sloopbegeleiding (rode overlay).....	13

1 GEMOTIVEERD ADVIES

Uit de resultaten van het bureauonderzoek is gebleken dat het studiegebied een groot archeologisch potentieel heeft. Een archeologisch vooronderzoek wordt bijgevolg aangeraden om volgende redenen:

- 1) Het potentieel van het terrein voor het aantreffen van laatmiddeleeuwse bewoningssporen op basis van de historisch-cartografische gegevens.
- 2) De gunstige landschappelijke positie voor bewoning op een droge landtong gelegen binnen de samenvloeiing van de IJzer en de Handzame.
- 3) De onmiddellijke nabijheid van het historisch geattesteerde vroeg 15de eeuwse kasteel van de heren van Diksmuide, waarvan ten andere een groot deel kon onderzocht worden in 2003. De zuidelijke scheidingsgracht van het kasteeldomein wordt overigens verwacht in het noordelijke deel van het onderzoeksgebied.
- 4) De tijdens het uitgevoerde proefsleuvenonderzoek in 2011 aantoonbare antropogene ophogingen die zeker sinds de 14^e eeuw plaatsvonden.
- 5) De mogelijke aanwezigheid van sporen en/of structuren als onderdeel van de Duitse “Kuckstellung” aangelegd tijdens de Eerste Wereldoorlog.
- 6) De grote impact van de geplande werken op de bodem. Het volledige studiegebied wordt hierbij geroerd tot op een diepte van ca. 3,20m onder het huidige maaiveld. Dit zorgt voor een onherroepelijke vernieling van het mogelijk aanwezige archeologische bodemarchief.
- 7) De aanwezigheid van aantoonbare relevante archeologische laatmiddeleeuwse sporen in de onmiddellijke omgeving van het onderzoeksgebied kon reeds overduidelijk worden vastgesteld op basis van onderzoek op de kasteelsite in 2003 en het proefsleuvenonderzoek in 2011 onmiddellijk ten zuiden van het onderzoeksgebied. De resultaten van dit onderzoek werden opgenomen in de bureaustudie.

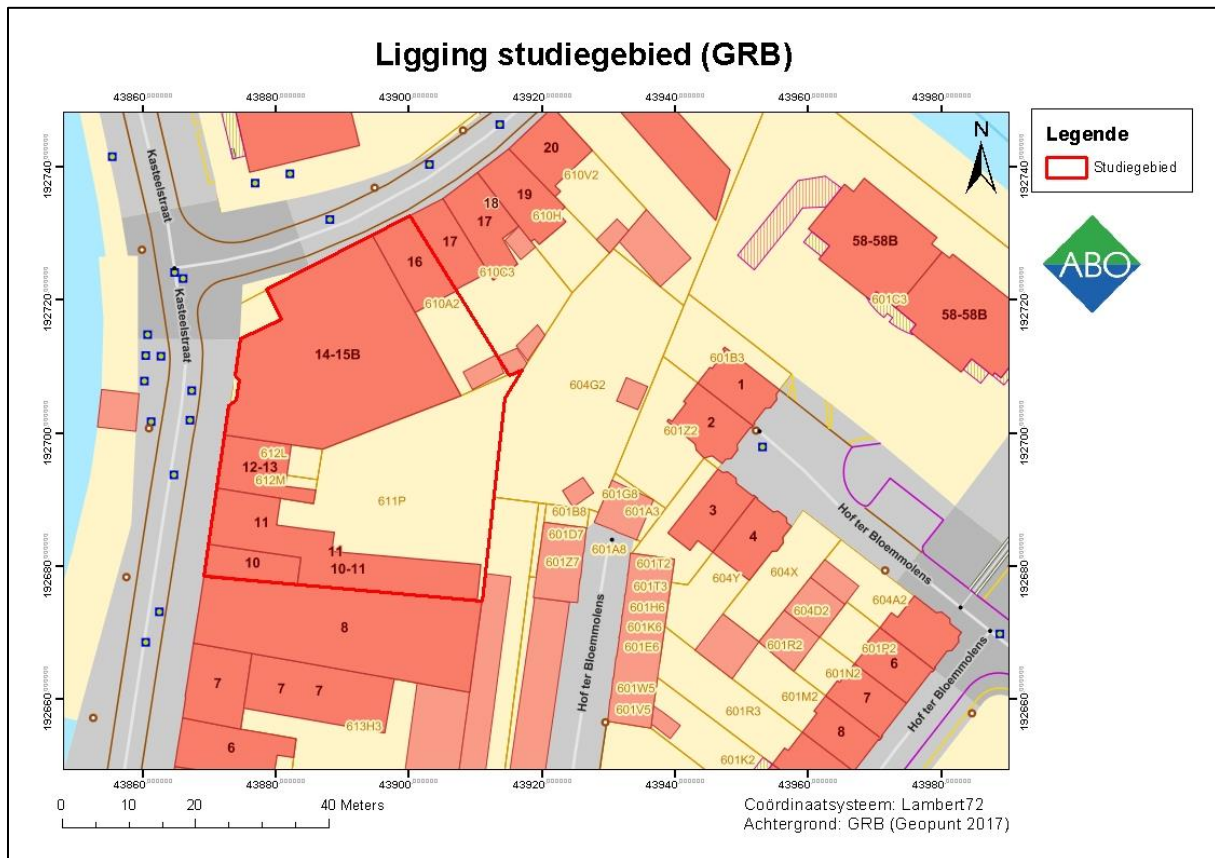
Op basis van bovenstaande elementen wordt hier een archeologisch vooronderzoek doormiddel van sloopbegeleiding (zone 2) en proefsleuven (zone 1) geadviseerd over een deel van het terrein, dit omwille van de verwachte complexe stratigrafie.

2 PROGRAMMA VAN MAATREGELEN MET INGREEP IN DE BODEM

2.1 ADMINISTRATIEVE GEGEVENS

Projectcode	Onroerend Erfgoed: 2017C404
ISSN-nummer	2406-3940
Erkend Archeoloog	ABO NV
Erkenningsnummer	OE/ERK/Archeoloog/2016/00167
Naam + adres onderzoeksgebied	
- straat + nr.:	Kasteelstraat 10
- postcode :	8600
- fusiegemeente :	Diksmuide
- land :	België
Lambercoördinaten (EPSG:31370)	NW: 43 872,49 m - 192 699,59 m NO: 43 917,13 m - 192 709,50 m ZO: 43 910,63 m - 192 674,41 m ZW: 43 869,16 m - 192 678,14 m
Kadaster	
- Gemeente :	Diksmuide
- Afdeling :	1
- Sectie :	A
- Percelen :	610A2, 611P, 612M en 612L
Onderzoekstermijn	april 2017

Het onderzoeksgebied bevindt zich in het centrum van Diksmuide op percelen 610A2, 611P, 612M en 612L langs de Kasteelstraat, ter hoogte van de huisnummers 10, 11, 12, 13, 14 en 15B. Het projectgebied is gesitueerd op de rechteroever van de IJzer.

Figuur 1: GRB met aanduiding van het studiegebied (rood) (bron: Geopunt 2016)

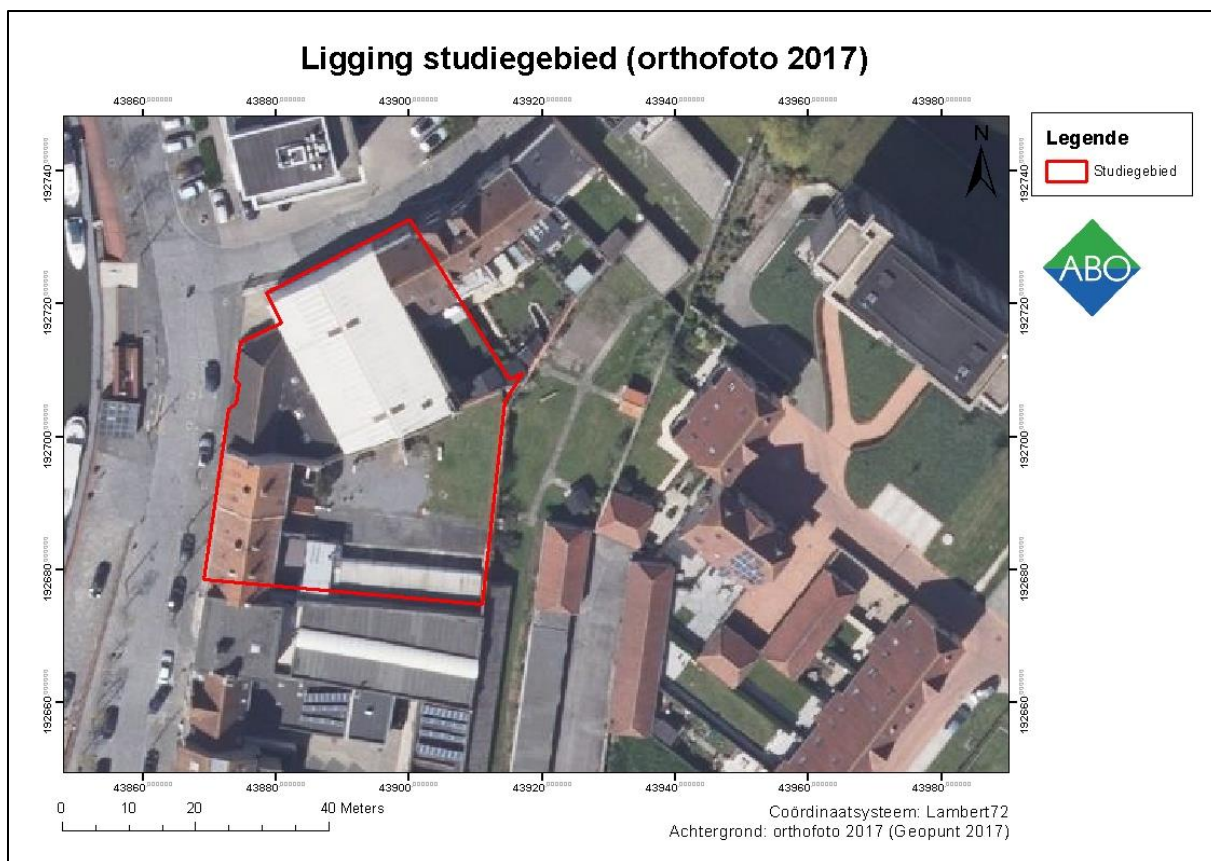
2.2 AANLEIDING VAN HET ONDERZOEK

De geplande werken vinden plaats langs de Kasteelstraat ter hoogte van huisnummers 10 tot en met 15B.

Het plangebied wordt op heden grotendeels ingenomen door recente bebouwing in de vorm van een enkele rijhuizen uit de heropbouwphase na de Eerste Wereldoorlog (nr. 10 en 11) langs de straatzijde. Beide woonhuizen zijn voorzien van een huiskelder langs de straatzijde. Op de hoek bevindt zich een nieuwbouw met een loods (Koffie Jacques). Ten oosten is een door middel van asfalt verhard binnenplein/parking aanwezig.

2.2.1 HUIDIGE SITUATIE

Het plangebied wordt op heden grotendeels ingenomen door recente bebouwing in de vorm van een enkele rijhuizen uit de heropbouwphase na de Eerste Wereldoorlog (nr. 10 en 11) langs de straatzijde. Beide woonhuizen zijn voorzien van een huiskelder langs de straatzijde. Op de hoek bevindt zich een nieuwbouw met een loods (Koffie Jacques). Ten oosten is een door middel van asfalt verhard binnenplein aanwezig.

Figuur 2: Orthofoto (grootschalige winteropname, kleur, 2013-2015) met weergave van bestaande toestand en afleiding van proefsleuven (blauw) (bron: Geopunt 2016; ABO NV 2016)

2.2.2 TOEKOMSTIGE SITUATIE

Het nieuwbouwproject omvat de afbraak van de bestaande bebouwing en de inplanting van een appartementencomplex met 42 appartementen en een ondergrondse parkeergarage. Op basis van de bouwdoorsneden bevindt het vloerniveau van de ondergrondse parkeergarage zich op een diepte van 2,70m onder het maaiveld. De betonnen vloerplaat heeft een dikte van 0,30m. Dit betekent dat de eigenlijke uitgraving van de bouwput ongeveer zal uitgevoerd worden tot maximaal 3,20m onder het maaiveld.

Voorafgaand de aanleg van de bouwput dient uiteraard een waterremmende wand geplaatst te worden (Lippens, 2017). Deze beschoeiing kan bestaan uit een secans- of soilmixwand. Damplanken lijken minder geschikt in deze bebouwde omgeving.

Uiteraard betekent dit een onherroepelijke vernietiging van het eventuele aanwezige archeologisch bodemarchief.

2.3 RESULTATEN VAN VOORONDERZOEK

Op basis van landschappelijke en archeologische/historische gegevens kan een inschatting gemaakt worden van de aard en ouderdom van eventuele archeologische vindplaatsen ter hoogte van het studiegebied. Hierbij wordt er van uitgegaan dat het spreidingspatroon van archeologische vindplaatsen sterk afhankelijk is van de fysieke eisen die werden gesteld aan het landschap.

Bodemkundig is het onderzoeksgebied gesitueerd ter hoogte van een soort van landtong tussen de alluviale valleien van de IJzer en de Handzame.

Ter hoogte van de Kasteelstraat kan reeds, op basis van de historische cartografie, vanaf het midden van de 16de eeuw lintbebouwing aangetoond worden. Mogelijks gaat deze reeds teruggaat tot de late middeleeuwen. Het aantreffen van een gedeeltelijk bewaard ophogingspakket met laatmiddeleeuwse archaeologica tijdens het proefsleuvenonderzoek door GATE in 2011 onmiddellijk ten zuiden van het plangebied kan mogelijks in verband gebracht worden met het bouwrijp maken van de rechteroever van de alluviale vallei van de IJzer.

Onmiddellijk ten noorden van het onderzoeksgebied bevond zich het in 1404 in baksteen opgetrokken kasteel van de heren van Diksmuide voorzien van een brede kasteelgracht. Het kasteel was strategisch ingeplant op de landtong tussen de natuurlijke vallei van de IJzer en de Handzame. Een extra verbindingsgracht tussen beide rivieren zorgde voor duidelijke afscherming van het kasteeldomein.

Op basis van de historische cartografie kan deze verbindingsgracht mogelijks aangesneden worden in het noordelijke gedeelte van het onderzoeksgebied.

Tijdens het archeologisch noodonderzoek op de kasteelsite werd in de alluviale rivierafzettingen onder de kasteelgracht een plaatselijke afvallaag met aardewerk uit de vroege middeleeuwen aangetroffen.

Gezien de situering van Duitse stellingen (loopgraven met betonnen schuilplaatsen) binnen het plangebied ("Kuckstellung") bestaat er steeds kans op het aantreffen van sporen en/of structuren die hiermee in verband kunnen worden gebracht.

Er dient tevens wel rekening gehouden te worden met het feit dat de ondergrond op bepaalde plaatsen grondig verstoord werd ten gevolge de verwoestingen aangericht tijdens de Eerste Wereldoorlog in deze zone. Zoals uit het proefsleuvenonderzoek bleek reikt de verstoring plaatselijk tot meer dan – 2,50m onder het maaiveld, waardoor op die locaties er geen archeologische resten meer bewaard zijn gebleven.

Uiteraard zal ook de aanwezige bebouwing (funderingen, kelders) nefaste gevolgen hebben op de bewaringstoestand van het archeologisch bodemarchief.

Omwille van de aanwezigheid van Duitse stellingen binnen het onderzoeksgebied tijdens W.O.I., zoals overigens ook aangetoond tijdens het onderzoek op de kasteelsite in 2003 en het proefsleuvenonderzoek in 2011 langs de Kasteelstraat, dient terdege rekening gehouden te worden met het aantreffen van onontplofte munitie in de ondergrond en dan meer specifiek artilleriegranaten met een conventionele, maar ook mogelijk toxische lading.

3 ONDERZOEKSTRATEGIE

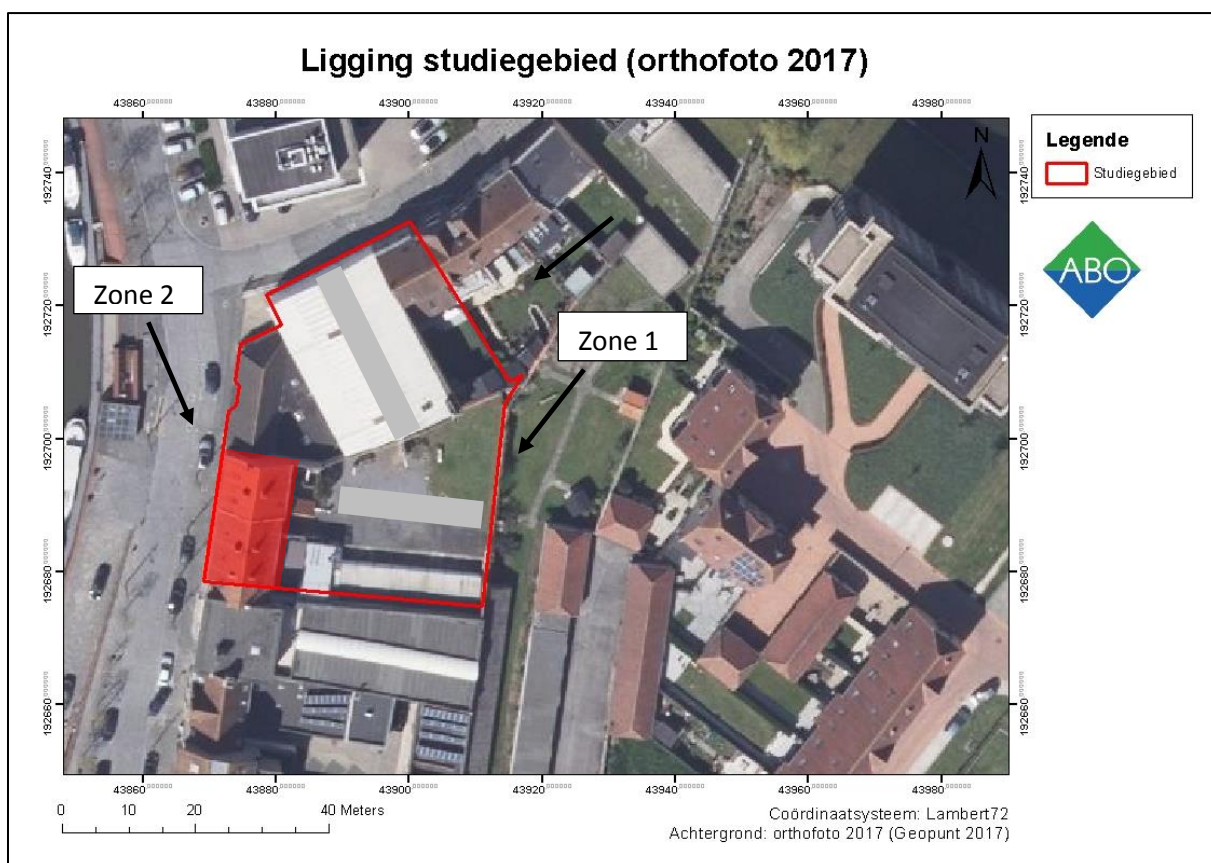
Uit de resultaten van het bureauonderzoek bleek dat het plangebied een hoge verwachting kent op het aantreffen van archeologische resten en dat er aanwijzingen zijn voor grootschalige bodemverstoringen in delen van het plangebied.

Slechts een beperkt areaal in het oostelijke gedeelte (verharde parking) van het onderzoeksgebied is toegankelijk voor een prospectie met ingreep in de bodem. Het overige gedeelte is momenteel bebouwd. De rijhuizen langs de Kasteelstraat, heropgebouwd na W.O.I. zijn voorzien van huiskelders.

Omwille van de aard van het terrein wordt voorgesteld om het archeologisch onderzoek tweeledig uit te voeren.

In eerste instantie wordt een sloopbegeleiding voorzien van de bestaande gebouwen binnen het onderzoeksgebied (zone 2).

Ter hoogte van de huidige verharding (parking) (zone 1) wordt voorzien in de aanleg van twee strategisch ingeplande proefsleuven (cf. hfst 4. PVM).

Figuur 3: Sleuvenplan met aanduiding van de twee sleuven (zone 3, grijze polygonen) en het geselecteerde gebied voor sloopbegeleiding (rode overlay)

4 PROEFSLEUVEN

4.1 ONDERZOEKSSTRATEGIE EN –METHODE

Een grondige landschappelijke en archeologische analyse wijst uit dat er ter hoogte van het terrein sporen te verwachten vallen van voornamelijk stedelijke bewoningen/of activiteiten vanaf de volle middeleeuwen bovendien, is het gezien andere vondsten in de buurt, niet uit te sluiten dat er ook oudere vondsten gevonden kunnen worden. Twee proefsleuven moeten hierover uitsluitsel brengen.

Om inzicht te verkrijgen in de lokalisatie en aard van de cartografisch geattesteerde scheidingsgracht van het 15de eeuwse kasteel van de heren van Diksmuide, dat onmiddellijk ten noorden van het onderzoeksgebied was gelegen, verdient het aanbeveling een noord-zuid georiënteerde proefsleuf aan te leggen. Deze proefsleuf kan echter pas uitgevoerd worden na de afbraak van de bestaande loods.

Door middel van een tweede oost-west georiënteerde proefsleuf kan inzicht bekomen worden in de archeologische verwachting ter hoogte van de huidige verharding. Hier dient rekening gehouden te worden met de kans op het aantreffen van mogelijke sporen en/of structuren die in verband te brengen zijn met mogelijke erfstructuren ten oosten van de (laat)middeleeuwse lintbebouwing langs de Kasteelstraat. Deze proefsleuf kan echter pas uitgevoerd worden na het wegnemen van de verharding.

Rekening houden met de aard van de te verwachten resten en de bebouwde toestand van het terrein (verhard), wordt er geopteerd voor een prospectie met ingreep in de bodem in de vorm van proefsleuven waarbij er (getrapt) verdiept kan worden met een aantal gerichte proefputten. Op deze manier krijgen we een integratie van beide methodes, met name de mogelijkheid om snel een terreindekkend overzicht te krijgen in de spreiding, aard, datering en bewaring van de aanwezige sporen aangevuld met een zicht op de verticale en complexe stratigrafie door middel van de proefputten.

Er werd hierbij niet gekozen voor landschappelijk boren noch geofysische prospectie. Deze methoden zijn weliswaar uitstekend geschikt om landschappelijke informatie te genereren maar deze informatie kon reeds afgeleid worden uit beschikbare kaartbronnen. De methoden geven bovendien geen enkel inzicht in de aard en datering noch bewaringstoestand van de sporen.

De combinatie van proefputten en -sleuven op een site met een verwachte complexe stratigrafie geeft dus een goed inzicht in de horizontale spreiding en aard van de sporen en een inschatting naar stratigrafie en bewaring.

4.2 ONDERZOEKSVRAGEN EN EINDCRITERIA

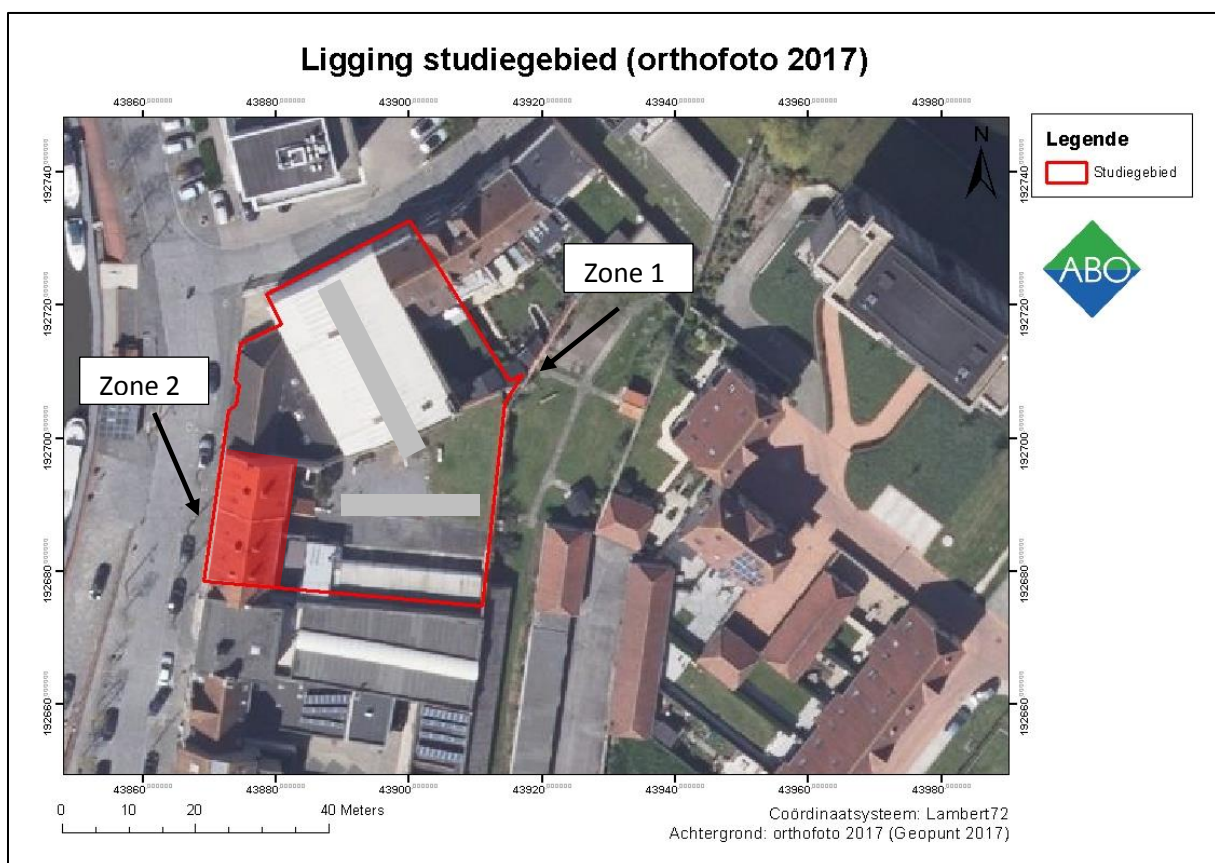
Het doel van dit onderzoek zal succesvol zijn bereikt als op basis van een representatieve sampling (*de facto* 12.5% oppervlakte) van het terrein door middel van proefsleuven voor het volledige terrein volgende onderzoeksvragen zijn beantwoord:

Hoe kaderen de resultaten van dit onderzoek binnen onze kennis van de stadsontwikkeling van Diksmuide?

- Sluiten de resultaten van het bureauonderzoek aan bij de observaties van het veldwerk?
- Zijn er indicaties voor de aanwezigheid van de zuidelijke scheidingsgracht van het kasteeldomein van de heren van Diksmuide?
- Zijn er nog bouwkundige resten en zo ja, tot welke periode dateren deze? Welke is hun aard?
- Wat is de aard, omvang, datering, en conservatie van de aangetroffen archeologische resten?

- Hoe is de opbouw van de chronologie van de aanwezige archeologische resten?
- Sluiten de sporen aan bij de resultaten van onderzoek in de omgeving en de data van de CAI?
- Welke specifieke activiteiten hebben in het onderzoeksgebied plaatsgevonden? Wat zijn de materiële aanwijzingen hiervoor? Passen deze in de historische context van de locatie?
- Wat zeggen de aangetroffen vondsten over de welstand, levenswijze, sociale, economische en culturele achtergrond van de bewoners?
- Levert het organische en anorganische vondstmateriaal nieuwe inzichten inzake ontstaans- en bewoningsgeschiedenis van de site, eventueel ook over de materiële cultuur?
- Uit welke periode dateren de vondsten? Kan er een functionele interpretatie aan gegeven worden?
- Wat is de datering en samenstelling van aangetroffen ophogingslagen?

Op basis van de antwoorden op de onderzoeksvragen zal de erkend archeoloog verder vlakdekkend onderzoek sturen.

Figuur 4: Sleuvenplan met aanduiding van de twee sleuven (zone 3, grijze polygonen) en het geselecteerde gebied voor sloopbegeleiding (rode overlay)

4.3 VOORZIENE AFWIJKINGEN TEN AANZIEN VAN DE CODE GOEDE PRAKTIJK

Er is geen afwijking ten aanzien van de Code Goede Praktijk voorzien.

4.4 RAMING TIMING EN KOSTPRIJS

- Terreinwerk: 7.500€
- Assessment: 1.000€
- Rapportage: 5.500€

4.5 RANDVOORWAARDEN

Het wegnemen van de bestaande verhardingen en/of gebouwen mag geen archeologische waardes schade toebrengen.

De grond wordt gescheiden afgegraven en gestockeerd naast de sleuf. Het dichten gebeurt op zo'n manier dat de originele bodemopbouw opnieuw bekomen wordt en dat de draagkracht van de bodem maximaal de draagkracht voorafgaand de start van het veldwerk benaderd. Indien nodig worden kwetsbare sporen afgedekt met waterdoorlatende doek (geotextiel).

4.6 RISICOFACTOREN

Voor aanleggen van de proefsleuven dient rekening gehouden te worden met de kans op het aantreffen van oorlogsmunitie uit W.O.I. met een conventionele en mogelijke toxische lading. Uitvoerend personeel die werkzaamheden uitvoeren in de nabije omgeving van een draaiende graafmachine moeten visueel duidelijk herkenbaar zijn zoals gebruikelijk. De veiligheidsvoorschriften voor werken op een werf moeten in acht genomen worden evenals het werken in diepe putten.

4.7 COMPETENTIES

Het veldwerkteam bestaat minimaal uit:

- een veldwerkleider (onder auspiciën van een erkend archeoloog), deze veldwerkleider beschikt over voldoende ervaring in stedelijke contexten in Vlaanderen en in Diksmuide in het bijzonder. Minimaal dient hij/zij 5 opgravingen te hebben geleid in stedelijke contexten en heeft aantoonbare met stadsversterkingen, aangetoond via CV.
- een assistent-archeoloog, hij/zij heeft minstens 2 opgravingen uitgevoerd in stedelijke contexten, aangetoond via CV.
- Voor de rapportage wordt minstens de veldwerkleider ingezet, onder toezicht van de erkende archeoloog.

De erkende archeoloog voor dit project heeft ruimte ervaring met stadskernarcheologie en stadsversterkingen en in het bijzonder met archeologie van de stad Diksmuide.

4.8 ARCHEOLOGISCH ENSEMBLE

Conservatie en overdracht van het archeologisch ensemble gebeurt na afloop van het vooronderzoek met ingreep in de bodem conform aan de artikels 5.2.1, 5.2.2 en 5.2.3 van het Onroerend Erfgoeddecreet Bij de start van de werfbegeleiding worden door de erkende archeoloog en de initiatiefnemer duidelijke afspraken gemaakt met betrekking tot de overdracht van het archeologisch ensemble bij de eigenaar en het erkende onroerend erfgoeddepot of andere bewaarder van het archeologisch ensemble. Na het beëindigen van de verwerking en het opleveren van de eindrapportage vindt de overdracht van de vondsten plaats.

5 ZONE 2: SLOOPBEGELEIDING

5.1 ONDERZOEKSSTRATEGIE

Zone 2 omvat het onderkelderde deel van het onderzoeksgebied (figuur 3 en 4). Door de bebouwing kan het archeologische onderzoek pas worden uitgevoerd tijdens de sloop.

Voor zone wordt 2 wordt een sloopbegeleiding tot op het maaiveld en van de bestaande kelders als meest geschikte onderzoeksmethode naar voor geschoven. De begeleiding wordt uitgevoerd binnen de planning van de algemene afbraakwerken.

Volgende stappen zullen worden ondernomen:

- 1) De registratie van de bestaande kelders (figuur 3 en 4, rode polygoon) wordt uitgevoerd voorafgaand aan de sloop van de bestaande gebouwen. Dit moet voor de sloop gebeuren wegens veiligheidsredenen.
- 2) De archeologische begeleiding van de afbraak van de kelders en de gebouwen tot op maaiveld niveau voor het niet-onderkelderde deel wordt als tweede stap uitgevoerd. Hier zal het uitnemen van de funderingen archeologisch worden begeleid (figuur 1, rode overlay). De kelderwand aan de straat blijven best behouden in functie van stabiliteit. Indien de veiligheid dit toelaat, zullen er kelderwanden worden verwijderd om zicht te krijgen op de stratigrafische opbouw en hierbij profielen worden aangelegd. Op deze manier kunnen de resultaten uit zone 1 en 2 stratigrafisch vergeleken worden. Het is de erkende archeoloog die bepaalt waar er kelderwanden worden verwijderd, in lijn met de CGP. De registratie moet uitgevoerd worden conform de CGP.

Eventuele muren worden in opstand bewaard tot de kelderruimte volledig geregistreerd is, tenzij dit omwille van technische redenen niet haalbaar is.

Het is belangrijk om te zicht te krijgen op de bouwfysische aspect van de kelderstructuren. Ook eventueel herbruik van steenstructuren moeten hierbij in rekening worden gebracht.

De uitvoering van de opgraving gebeurt volgens de Code Goede Praktijk , eventueel aangevuld met bijkomende maatregelen indien de sporen en/of vondsten daartoe aanleiding geven. Deze eventuele maatregelen worden bepaald door de erkend archeoloog. De sloopbegeleiding wordt uitgevoerd binnen de planning van de algemene aannemingswerken.

5.2 ONDERZOEKSVRAGEN

Doel van de sloopbegeleiding is een archeologische inventarisatie, registratie en fysiek onderzoek van eventueel waargenomen archeologische relictten. Bij het uitvoeren en uitwerken van de archeologische opgraving moeten minstens volgende vragen beantwoord worden:

- Hoe kaderen de resultaten van dit onderzoek binnen onze kennis van de stadsontwikkeling van Hasselt?
- Sluiten de resultaten van het bureauonderzoek aan bij de observaties van de sloopbegeleiding?
- Zijn de architecturale resten vergelijkbaar met de resten uit de nabije omgeving?
- Wat is de aard, omvang, datering, en conservatie van de aangetroffen archeologische resten?
- Hoe is de opbouw van de chronologie van de aanwezige archeologische resten?
- Wat is de relatie tussen het bestaande pand en het aanwezig archeologisch erfgoed?

5.3 EINDCRITERIA

De sloopbegeleiding wordt als succesvol beschouwd indien alle waargenomen archeologische entiteiten op een wetenschappelijke wijze onderzocht zijn, er een beargumenteerd antwoord op de onderzoeksvragen geformuleerd kan worden en het eindrapport wordt opgeleverd.

5.4 UITZONDERINGSMODALITEITEN

Criteria die gehanteerd zullen worden om te bepalen in welke situaties bepaalde onderzoekshandelingen alsnog niet uitgevoerd moeten worden, zijn hier niet van toepassing.

5.5 UITVOERINGSTERMIJN

De uitvoeringstermijn van het veldwerk is sterk afhankelijk van de planning en de organisatie van de algemene aannemingswerken. Bijgevolg is de termijn van het veldwerk moeilijk in te schatten.

o Terreinwerk: 3 werkdagen, 2 archeologen

o Rapportage: 5 werkdagen, 2 archeologen

5.6 KOSTENRAMING

Gezien het feit dat het veldwerk uitgevoerd wordt binnen de planning en de organisatie van de algemene aannemingswerken, wordt bij de kostenraming geen rekening gehouden met de kosten voor het uitgraven van de grond en de afvoer van de grond.

- Veldwerk: 2.500 euro

- Rapportering: 5.000 euro

- Conservatie: 500 euro

- Natuurwetenschappelijk onderzoek: voorziene hoeveelheid 5000 euro

5.7 COMPETENTIES

Het veldwerkteam bestaat minimaal uit:

- een veldwerkleider (onder auspiciën van een erkend archeoloog), deze veldwerkleider beschikt over voldoende ervaring in stedelijke contexten in Vlaanderen en Hasselt in het bijzonder. Minimaal dient hij/zij 5 projecten te hebben geleid in stedelijke contexten en heeft aantoonbare met stadsversterkingen, aangetoond via CV.
- een assistent-archeoloog, hij/zij heeft minstens 2 opgravingen uitgevoerd in stedelijke contexten, aangetoond via CV.
- Voor de rapportage wordt minstens de veldwerkleider ingezet, onder toezicht van de erkende archeoloog.

De erkende archeoloog voor dit project heeft ruimte ervaring met stadskernarcheologie en stadsversterkingen en in het bijzonder met archeologie van de stad Diksmuide.

5.8 RISICOFACTOREN

Voor aanleggen van de proefsleuven dient rekening gehouden te worden met de kans op het aantreffen van oorlogsmunitie uit W.O.I. met een conventionele en mogelijke toxische lading. Uitvoerend personeel die werkzaamheden uitvoeren in de nabije omgeving van een draaiende graafmachine moeten visueel duidelijk herkenbaar zijn zoals gebruikelijk. De veiligheidsvoorschriften voor werken op een werf moeten in acht genomen worden evenals het werken in diepe putten.

5.9 ARCHEOLOGISCH ENSEMBLE

Conservatie en overdracht van het archeologisch ensemble gebeurt na afloop van het vooronderzoek met ingreep in de bodem conform aan de artikels 5.2.1, 5.2.2 en 5.2.3 van het Onroerend Erfgoeddecreet. Bij de start van de sloopbegeleiding worden door de erkende archeoloog en de initiatiefnemer duidelijke afspraken gemaakt met betrekking tot de overdracht van het archeologisch ensemble bij de eigenaar en het erkende onroerend erfgoeddepot of andere bewaarder van het archeologisch ensemble. Na het beëindigen van de verwerking en het opleveren van de eindrapportage vindt de overdracht van de vondsten plaats.

6 KWALITEITSCONTROLE EN ONDERTEKENENG

Naam	Functie	Handtekening	Datum
Didier Reyns	Director		23 maart 2017
Patrick Hambach	Director		23 maart 2017
Tim Moerenhout	Business Unit Manager		23 maart 2017
Jan Coenaerts	Archeoloog/ Kwaliteitsverantwoordelijke		23 maart 2017

